

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 10 Aralık 2021
Sayı: 2984

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 10/12/2021 16:31
Sayı: E-120.10-
0926813

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Demokratik ülkelerde basın; yasama, yürütme ve yargı erklerini kamu adına denetleyen dördüncü güç olarak tarif edilmekte, basın özgürlüğü ve bağımsızlığı üzerinde hassasiyetle durulmaktadır. Ancak Türkiye’de basın özgürlüğünden bahsetmek mümkün değildir. Ulusal basın Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının siyasi baskılarıyla boğuşurken, yerel basın ise koronavirüs pandemisinin gölgesinde hem ekonomik hem siyasi baskılarla mücadele etmektedir. Birkaç yıl öncesine kadar 2 bini bulan yerel gazete sayısı 900'lere kadar gerilemiştir.

Yerel medyanın ekonomik açıdan darboğaza sürüklenmesinin temelinde Basın İlan Kurumu’nun bir baskı aygıtına dönüşmüş olması ve ilan kesme cezalarını siyasi saiklerle uygulaması yatmaktadır. Bu ekonomik kayıpların telafi edilmesi noktasında Basın İlan Kurumu’nun yeniden yapılandırılması başta yerel medya temsilcileri olmak üzere çok sayıda meslek örgütü tarafından talep edilmektedir.

Halen 38 gazetecinin cezaevinde bulunduğu, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı boyunca en az 808 gazetecinin tutuklandığı, basın meslek örgütlerinin raporlarına yansımıştır. Türkiye, 2021 yılı Basın Özgürlüğü Endeksi’nde 180 ülke arasında 153’üncü sırada yer almıştır. Türkiye, bu endekste 19 yıl içinde 54 basamak birden gerilemiştir. Medya kuruluşları mali ceza, tehdit ve ambargo ile otosansüre zorlanırken gazeteciler gözaltı ve tutuklamalarla sindirilmeye çalışılmaktadır.

Medya alanında işsizlik Türkiye ortalamasının da üzerinde bir rakama, yüzde 30’a ulaşmıştır. Medya sektöründe istihdamın teşvik edilmesi, bu işsizlik oranının aşağı düşmesi için gerekliliktir. Yine sektördeki zor koşulların iyileştirilmesi için sendikalılık oranlarının da artırılması gerektiği ifade edilmektedir. Gazetecilere iktidar temsilcilerinin miting meydanlarından sarf ettiği tehditler yetmiyormuş gibi çok sayıda gazeteci sokak ortasında şiddete, fiili saldırılara maruz kalmakta, bu saldırıların sorumluları ya yakalanamamakta ya da yakalansa dahi cezalandırılmamaktadır.

Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının “Propaganda Bakanlığı” gibi çalışan İletişim Başkanlığı’nın sübjektif değerlendirmelerine hapsedilen basın kartı verilmesi uygulaması gözden geçirilmeli ve basın kartlarının, meslek örgütlerinin dahil olduğu bir sistem ile objektif kriterlerle dağıtılması sağlanmalıdır.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu da bir basın özgürlüğü sorunu haline gelerek, siyasi iktidarın ekran komiseri gibi görev yürütmekte, basın kuruluşlarının üstünde bir baskı unsuru olarak görev yapmaktadır.

Medya şirketlerinin sermaye yapıları da medyanın konumu açısından önemlidir. Medya şirketi sahiplerinin özellikle kamu ihalelerine girmelerinin toplum vicdanını rahatsız ettiği düşünülerek, ortaya çıkan rahatsızlığın giderilmesine yönelik ciddi çalışmalar yapılmalıdır.

Dünyanın pek çok ülkesinde yaygın medyaya oranla daha fazla desteklenmesi gerektiği kabul edilen, demokrasinin en önemli teminatlarından biri olarak görülen yerel medyaya yönelik özel bir düzenleme yapılması gerekliliği ortadadır. Anadolu'da yerel gazetelerinin birer birer kapanmasının önüne geçilmesi için yerel basın desteklenmelidir.

Her geçen gün güç kaybeden yerel medyanın sorunlarının tespit edilmesi ve bu sorunların çözülebilmesi ve basın özgürlüğünün güçlendirilmesi için atılacak adımların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddelerine göre meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
Grup Başkanvekili

Engin ÖZKOÇ
Sakarya Milletvekili
Grup Başkanvekili

